

Informační zpravodaj

Obecního úřadu

sloučených obcí

Vavřinec • Veselice •

24. ročník • číslo 2 • duben 2018

Suchdol • Nové Dvory

www.vavrinec.cz

Sportujeme
v tělocvičně

2

3

Karneval na ledě ve Vavřinci

6

Napojení vodovodních řadů
na Blansko

4

Dětský karneval
ve Veselici

5

Sousedské posezení ve Vavřinci

Vážení a milí spoluobčané,

počasí v závěru měsíce dubna, tedy čas, kdy vychází další letošní zpravodaj, nám připomíná spíše léto. Všechno okolo nás kvete, příroda hraje všemi barvami, a tak předpokládám, že i nálada u většiny z nás je pozitivní. Určitě většina z Vás zaregistrovala to, že firma STAVKOM spol. s r.o. Boskovice zahájila dokončovací práce na stavbě hřbitova, a tak již nic nebrání tomu, aby se v polovině května uskutečnila kolaudace stavby. V této souvislosti bych Vás všechny rád pozval na jeho slavnostní žehnání, které se uskuteční v sobotu 9. června letošního roku. Další akcí, která byla zahájena, je projekt Svazku VaK měst a obcí okresu Blansko řešící napojení našich místních vodovodů na skupinový vodovod Blansko. Tato akce je financovaná za pomoci dotace ze Státního fondu životního prostředí a její celkový rozpočet je bezmála 20 mil. Kč. Díky zmíněné dotaci přispívá naše obec na jeho realizaci ze svého rozpočtu jen částkou 1,613 mil. Kč, která bude rozložena na 3 roční splátky. Hlavním cílem projektu je zlepšení kvality dodávané vody a vedle toho dojde i ke zvýšení tlaku ve vodovodním řádu ve Vavřinci.

Vedle obou zmíněných akcí, které jsou tzv. viditelné, pokračují přípravné práce na realizaci akcí prozatím méně viditelných. Jednou z nich je již dříve avizovaná výstavba nové víceúčelové budovy v Suchdole. Na tuto akci je již vydané stavební povolení a současně i souhlas stavebního úřadu s odstraněním stavby původní. V měsíci červnu budeme podávat žádost o dotaci na 3 byty, které budou umístěny v budově. Vedle toho bude v budově nová hasičská zbrojnice, společenská místnost na pořádání různých akcí a samozřejmě i nová prostornější knihovna.

Rozpočet obce však pamatuje i na akce další jako např. zokruhování vodovodního řádu ve Vavřinci v sousedství víceúčelové budovy, rekonstrukci přístřešku pro hudebníky na výletišti ve Vavřinci, apod. Akce posledně jmenovaná musí být dokončena do poloviny měsíce června, aby bylo výletišť připravené na oslavy 125. výročí založení SDH Vavřinec. V rozpočtu obce jsou vyčleněny finanční prostředky i na další akce, jejichž realizace je však závislá na jiném investorovi. Již dříve nám byla z Pozemkového úřadu přislíbena oprava místní komunikace z Veselice na Petrovice. Její realizace je ale podmíněná získáním dotace ze státního rozpočtu, což se nepodařilo ani minulý rok ani letos.

V této souvislosti bych rád uvedl na pravou míru i nepravdivé informace o tom, kdo má cestu v jejím lesním úseku, v délce cca 180 m, opravovat. Neuspokojivý stav cesty je dáván za vinu obci Vavřinec. Jde však o to, že ve směru z Veselice na Petrovice je v lesním úseku na pravé straně komunikace pozemek pod polovinou šířky cesty v délce cca 135 m částečně v majetku obce Petrovice a současně ve vlastnictví společnosti Lesy ČR, s.p. a zbylá část v celé šíři komunikace v délce cca 45 m také na pozemku společnosti Lesy ČR, s.p. Zbylá část komunikace, tedy její levá polovina leží na pozemku ve vlastnictví naší obce. Takže stav cesty není jen problémem naší obce. Přesto bych chtěl na tomto místě deklarovat připravenost naší obce podílet se na spolufinancování opravy lesního úseku cesty. K tomu chceme ale přistoupit teprve tehdy, až bude realizovaná oprava "nelesního" úseku cesty od Veselice, o níž se zmiňuji výše.

Závěrem Vám přeji hezké a slunečné jarní dny.

Miloslav Novotný, starosta obce

V TOMTO INFORMAČNÍM ZPRAVODAJI NALEZNETE

Usnesení RO Vavřinec ze dne 28.2.2018	... 2	Fotopříloha	... 14
Usnesení ZO Vavřinec ze dne 28.2.2018	... 3	Informace z dění v TJ Vavřinec	... 16
Usnesení RO Vavřinec ze dne 28.3.2018	... 5	Program fotbalových týmů	... 17
Pokyny pro třídění odpadů	... 5	Z činnosti TS Vavřinec	... 18
Zprávy z místní knihovny Veselice	... 6	Úklid okolí obce	... 19
Knížní novinky	... 6	Vavřinecké sousedské posezení	... 20
Jarní recepty	... 7	Nové Dvory – dříve Těchov, či Suchdol?	... 20
Pokračování z knihy Roberta Sedláka:		640. výročí obce Vavřinec	
Pověsti o veselickém hastrmanovi	... 9	r. 1750–1793	... 22
Zprávy ze ZŠ SLOUP		Lidová rčení a pranostiky	... 24
Nová posilovna	... 12	Včelí produkty	... 25
Změny v pedagogickém sboru školy	... 12	Odběr elektrospotřebičů	... 26
Zápis do školy	... 12	Inzerce	... 27
Jarní výuka a volna	... 13	Seznam jubilantů březen – duben 2018	... 27
Schůzka s rodiči budoucích prvňáků	... 13	Kalendář akcí na květen – červen 2018	... 27
Prázdninové práce	... 13	Aktuální informace z ObÚ Vavřinec	... 28

USNESENÍ RO VAVŘINEC ZE ZASEDÁNÍ DNE 28.2.2018

- Rada obce Vavřinec **bere na vědomí** žádost spolku Svaz tělesně postižených v ČR, z.s., místní organizace Vavřinec, o poskytnutí příspěvku na činnost v roce 2018. Současně **rozhodla** žádost zařadit do seznamu žádostí spolků o příspěvek z rozpočtu obce, o nichž bude rozhodnuto na dubnové schůzi rady obce.
- Rada obce Vavřinec **bere na vědomí** souhlasné písemné stanovisko SÚ Blansko ke zřízení veřejného pohřebiště ve Vavřinci, z pohledu souladu tohoto záměru obce Vavřinec s platnou územně plánovací dokumentací obce Vavřinec.
- Rada obce Vavřinec **bere na vědomí** souhlasné písemné stanovisko Odboru životního prostředí, MěÚ Blansko, ke zřízení veřejného pohřebiště ve Vavřinci, z pohledu ochrany podzemních vod při provozování veřejného pohřebiště Vavřinec.
- Rada obce **schvaluje** účetní závěrku a hospodaření příspěvkové organizace MŠ Vavřinec, okres Blansko, Vavřinec 54, 67913 Sloup, která v roce 2017 hospodařila s kladným výsledkem 12 047,58 Kč. Současně **rozhodla** rozdělit hospodářský výsledek tak, že 50 % bude převedeno do fondu odměn a 50 % do rezervního fondu.

USNESENÍ ZO VAVŘINEC ZE ZASEDÁNÍ DNE 28.2.2018

- Zastupitelstvo obce Vavřinec **schvaluje** Rozpočet obce Vavřinec na rok 2018 ve výši 13 356,50 tis. Kč na straně příjmů, a financování ve výši 2 042,3 tis. Kč z části přebytku hospodaření v roce 2017 a dále **schvaluje** výdaje ve výši 13 093,1 tis. Kč a financování ve výši 2 305,7 tis. Kč na splacení úvěrů u ČS a.s.. Dále se **stanovuje**, že závaznými ukazateli jsou paragrafy, tzn., že je možné bez rozpočtového opatření finanční prostředky čerpat max. ve výši součtu fin. prostředků za jednotlivé položky. V příjmech, kde paragrafy nejsou, jsou závaznými ukazateli položky.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **schvaluje** roční účetní uzávěrku obce Vavřinec sestavenou k 31.12.2017.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **schvaluje** zprávu o hospodářské činnosti při provozování rozhledny Podvrší za rok 2017 přednesenou starostou obce a současně **rozhodlo** převést celý hospodářský výsledek ve výši 95 927,36 Kč do rozpočtu obce na rok 2018.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **schvaluje** pana Miloslava Novotného, jako tzv. určeného zastupitele, který bude spolupracovat při pořizování změn Územního plánu Vavřinec.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **schvaluje** pořízení změny Územního plánu Vavřinec týkající se uvedení do souladu Územního plánu Vavřinec se Zásadami územního rozvoje Jihomoravského kraje a **souhlasí** s obsahem této změny uvedeným v příloze č.1.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **schvaluje** pořízení změny Územního plánu Vavřinec spočívající v prověření, zda lze pozemky p.č. 32/2 a 32/3, k.ú. Veselice na Moravě, převést z územní rezervy R3 (plochy pro bydlení individuální venkovského typu) na plochy ZS (zeleně soukromé), o což požádala ing. Marie Stehlíková, bytem Veselice čp. 43.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **schvaluje** pořízení změny Územního plánu Vavřinec spočívající v prověření, zda lze pozemky p.č. 39/5 a 39/6, k.ú. Veselice na Moravě, převést z územní rezervy R3 (plochy pro bydlení individuální venkovského typu) na plochy smíšené obytné, o což požádal Jiří Stehlík, bytem Veselice čp. 43.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **schvaluje** pořízení změny Územního plánu Vavřinec spočívající v převodu pozemku p.č. 1223, k.ú. Veselice na Moravě, ze zastavitelné plochy VL (plochy výroby) na plochy komerčních zařízení (OM), o což požádala právnická osoba Turbin s.r.o., Veselice čp. 96, 67913 Sloup, IČ: 48910562, zastoupená jednatelem společnosti ing. Alešem Jermolajevem.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **neschvaluje** pořízení změny Územního plánu Vavřinec spočívající v převodu pozemku p.č. 320/1, k.ú. Vavřinec na Moravě, z ploch zeleně soukromé (ZS) mimo zastavěné území do ploch určených pro rekreaci individuální (RI), o což požádal Michal Macháč, bytem Vavřinec 89, 67913 Sloup a ing. Eva Balúchová, Sloup 92, 67913 Sloup.

- Zastupitelstvo obce Vavřinec **neschvaluje** pořízení změny Územního plánu Vavřinec spočívající v převodu pozemku p.č. 2093, k.ú. Vavřinec na Moravě, z ploch zeleně soukromé (ZS) mimo zastavěné území do ploch pro bydlení individuální venkovského typu (BV), o což požádala pí. Jiřina Kakáčová, Vavřinec 134, 67913 Sloup.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **neschvaluje** pořízení změny Územního plánu Vavřinec spočívající v převodu pozemku p.č. 320/6, k.ú. Vavřinec na Moravě, z ploch zeleně soukromé (ZS) mimo zastavěné území do ploch pro bydlení individuální venkovského typu (BV), o což požádal p. Radek Kakáč, Vavřinec 134, 67913 Sloup.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **schvaluje** pořízení změny Územního plánu Vavřinec spočívající ve zmenšení plochy pro bydlení individuální venkovského typu (BV) označené Z17, na pozemku p.č. 1084, k.ú. Suchdol v Moravském krasu, místní část Nové Dvory tak, aby v lokalitě bylo možné umístit pouze 1 rodinný dům.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **schvaluje** pořízení změny Územního plánu Vavřinec spočívající ve zmenšení plochy pro bydlení individuální venkovského typu (BV) označené Z9, na pozemku p.č. 1226 a 1242, k.ú. Veselice na Moravě tak, aby v uvedené lokalitě bylo možné umístit max. 3 rodinné domy.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **schvaluje** pořízení změny Územního plánu Vavřinec spočívající ve zrušení dohody o parcelaci u stávající plochy pro bydlení individuální venkovského typu (BV) označené Z11, k.ú. Veselice na Moravě. Současně **rozhodla** uvedenou lokalitu rozdělit na dvě samostatné části. Jedna část bude na pozemku p.č. 1069/2, k.ú. Veselice na Moravě a druhá část na pozemcích p.č. 1069/1, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051 a 1052 a 1053. Dále **rozhodla**, že za účelem optimálního využití pozemků v druhé části určené pro druh zástavby – bydlení individuální venkovského typu (BV), bude vyhotovena územní studie podle § 30 stavebního zákona.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **schvaluje** pořízení změny Územního plánu Vavřinec, kterou se z ploch pro bydlení individuální venkovského typu (BV) vypouští ze stávajícího Územního plánu Vavřinec pozemek p.č. 1237, k.ú. Veselice na Moravě.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **schvaluje** pořízení změny Územního plánu Vavřinec spočívající v prověření možnosti vypuštění územních rezerv vymezených ve stávajícím Územním plánu Vavřinec.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **bere na vědomí** Zprávu hlavní inventarizační komise k provedené fyzické inventarizaci majetku obce Vavřinec k datu 31.12.2017.
- Zastupitelstvo obce Vavřinec **ukládá** starostovi projednat vícepráce předložené dodavatelem stavby hřbitova společností STAVKOM, spol. s r.o., Boskovice, se stavebním dozorem ing. Zdeňkem Riznerem.

USNESENÍ RO VAVŘINEC ZE ZASEDÁNÍ DNE 28.3.2018

- Rada obce Vavřinec **schvaluje** *Smlouva o zřízení pověřence* (DPO – data protection officer) pro ochranu osobních údajů dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů („Nařízení GDPR“), který bude pro obec vykonávat pověřený pracovník Dobrovolného svazku obcí Tišnovsko.
- Rada obce Vavřinec **schvaluje** veřejnoprávní smlouvu mezi obcí Vavřinec a Dobrovolným svazkem obcí Tišnovsko, o poskytnutí neinvestičního příspěvku z rozpočtu obce Vavřinec pro účely tvorby analýz současného stavu a posouzení míry souladu s požadavky GDPR pro obec Vavřinec a její zřizované organizace – Mateřská škola Vavřinec v souladu s Nařízením GDPR a právními předpisy souvisejícími s ochranou osobních údajů.
- Rada obce Vavřinec **bere na vědomí** zprávu předloženou městem Blansko o čerpání dotací obcí a měst na sociální služby za rok 2017.
- Rada obce Vavřinec **schvaluje** smlouvu mezi obcí Vavřinec a obcí Holštějn o spolupráci obcí při využití sběrného dvora odpadů ve Veselici.

**POKYNY PRO TŘÍDĚNÍ ODPADŮ
SBÍRANÝCH FORMOU PYTLOVÉHO SBĚRU**

Pytle na třídění odpadů musí být vždy pevně svázané, v případě, že se pytel rozváže, obsluha nebude moci pytel zvážit, ohodnotit a nebude započítán do systému, pytle musí být průhledné, aby je mohla obsluha ohodnotit.

Balíky musí být taktéž pevně svázané a v případě uložení papíru do krabice by mělo být vyříznuté okýnko, aby obsluha mohla balík ohodnotit, zda obsahuje tiskoviny a letáky nebo jde o směsný papír.

Do plastů nepatří: Tzv. autoplasty – nárazníky, světla, kryty zpětných zrcátek, části palubních desek apod., nevymytá lahev od stolního oleje, linoleum, novodur, molitan, perlínka, montážní (izolační) pěna, hygienické potřeby (tampony, tyčinky na čištění uší), umělý textil, obaly od motorového oleje, hračky s kovovými komponenty, elektrosoučástky, plátěnka od léků, guma a gumové hadice, tuby od silikonů, kombinovaný obal převyšující papír (např. Lipánek), obal od zubní pasty či krému, CD a DVD nosiče, kýble od barev a jiný směsný odpad.

Dále v pytli nesmí být vyteklý olej, větší množství vyteklých nápojů z kartonových obalů (tetrapacků), hlína a vyteklá barva. **Tyto vyjmenované plasty, především ty rozměrnější, se ukládají na sběrném dvoře.**

Do papíru nepatří: Hygienické potřeby (kapesníky, utěrky, plenky), mastný papír, pytle od cementu a lepidel, kombinované pytle s plastem, tetrapacky, zbytky potravin a ostatní směsný odpad.

Do kovů nepatří: Neotevřená plechovka s potravinami, Zahnívající větší množství potravin, Plechovky od mazacích tuků, olejů a barev (hřebíky, šrouby), některé plechovky od barev po řádném vyřízení lze ukládat do kovů, např. od akrylátových barev viz. návod na obalu. Některé obaly mylně považují občané za kovové, např. obaly od kávy, cereálií, oplatků, sušenek, bonbónů, krmení pro zvířata apod.

Dodržujte hmotnost pytlů a balíků doporučenou v Manuálu k systému sběru tříděných odpadů formou pytlového sběru. V opačném případě se obíráte o ekobody, jež budou mít vliv na výši vaší slevy na poplatku za odpady v příštím roce. Doporučené hmotnosti jsou výsledkem poznatků získaných při sběru tříděných složek komunálního odpadu za dobu od jeho zavedení před cca 7 roky až do současnosti. Jde např. o to, že je určitě snahou o max. využití objemu pytlů, ale v případě velké hmotnosti pytlů hrozí při jeho svozu a další manipulaci nebezpečí jeho protržení. Naopak v případě malé hmotnosti pytlů dochází zase k jejich velké spotřebě, což navyšuje náklady celého systému.

Odpad	Pytel/balík
Papír	5 – 10 kg (pytel)/ více jak 5 kg (balík)
Plast	2,5 – 4,5 kg
Plechovky, drobné kovy	5 – 10 kg

Děkujeme za pochopení.

ZPRÁVY Z MK VESELICE

Spojení se podařilo. Tak by se dal shrnout sedmý ročník akce **Keltský telegraf**, která se v první jarní sobotu večer uskutečnila napříč Českou a Slovenskou republikou. Na 254 místech lidé zapálili symbolické ohně, propojili zemi světelným signálem a uvítali jaro. Celková účast byla odhadnuta na šest až sedm tisíc lidí. Keltský telegraf zaplnil krajinu symbolickým světlem a zahnal zimu. I my jsme pár minut po osmé netrpělivě čekali na signál ze Studnice u Vyškova a poté z Helišovy skály. Ač jsem velký odpůrce pyrotechniky, tentokrát jsme ve 20.14 hod. vyslali „ohňostroj“. Zapálit ho v silném větru nebylo lehké a nebýt pana Hájka z Blanska, který měl s sebou prskavky, tak bychom asi nesvítili. Víím, že pyrotechnika do přírody nepatří, ale chtěla jsem, aby naše světlo bylo vidět i na vzdálenějších stanovištích, což z obdržených zpráv potvrdil Malý Chlum u Obory, Kozárov, Babí lom i Horka. Ze silného, chladného větru jsme byli vymrzlí, a tak svařáček na kasárnách přišel vhod a posezení v pěkném prostředí hospůdky byl příjemným závěrem našeho jarního svícení.

Bylinková vycházka

Ve čtvrtek 17. května si s sebou do knihovny vezměte košíky, místo výtvarného tvoření půjdeme s dětmi na vycházku. V jarní přírodě nasbíráme bylinky a také se je s pomocí knížky *Moje léčivé rostliny* od Marie Treben naučíme poznávat. Vycházet od knihovny budeme po páté hodině.

— KNIŽNÍ NOVINKY —

Malí čtenáři si velmi oblíbili Chytré čtení s Albi tužkou. Pěkné je, že tyto interaktivní knížky zabaví a hlavně mnohemu naučí malé i větší děti. V hloučku na koberci vydrží společně hádat kvízy, objevovat svět i poslouchat písničky. Pro velkou oblibu takového čtení jsem do fondu pořídila další dvě knihy. Pro dospělé čtenáře jsou pak nachystány novinky, které pohladí na duši, a to povídky a básně od Jitky Bařinové z Vídně, které věnovala naší knihovně.

Doprava

Interaktivní naučná kniha Doprava z edice Kouzelné čtení zavede děti od 3 let do světa dopravních prostředků a strojů. Vydají se na dopravní hřiště, projdou se ulicemi města, poznají práci záchranářů, prozkoumají letiště, prohlédnou si stavbu, projedou se po statku traktorem, zavítají na nádraží a udělají si výlet do přístavu. Naučí děti bezpečnosti v silničním provozu, poznají dopravní značky a dozví se spoustu užitečných informací ze světa dopravy a strojů. Na každé stránce knihy Doprava si děti poslechnou zábavnou a poučnou dopravní písničku.

Lidské tělo

Knihou Lidské tělo provází malý ufon Prokouk, který přiletěl z planety Po, aby prozkoumal taje lidského těla. Všem se diví a není divu: na planetě Po funguje všechno úplně jinak! Postava Prokouka a poutavé ilustrace podněcují děti k postupnému objevování jednotlivých částí a soustav lidského těla. Kniha je členěna do 8 kapitol a témata jsou např. Kostí a svaly, Mozek a nervy, Rozmnožování, Trávicí soustava, Srdce a plíce atd. Na každé dvoustraně najdou malí i velcí průzkumníci návod na cvik. Když si všechny cviky propojí, vznikne sestava, kterou si mohou zacvičit a krásně se přitom protáhnout. V knize Lidské tělo najdete také básničky, zábavné kvízy a speciální ikony, které děti vybízí, aby si získanou informaci zkusili doslova na vlastní kůži.

Jitka Bařinová: Papírové schody

Každodenní myšlenka v podobě verše je náhle jiná. Barevná, lehčí, s pocitem nadhledu nebo s touhou po něčem nemožném. Třeba po návratu vzácné chvíle. A snad proto básně čteme.

Jitka Bařinová: Někdy večerím až ráno

Budou-li se vám zdát některé situace povědomé, nemýlíte se. Z těch nejobyčejnějších se totiž skládá náš život. Jednou nás vede vzhůru, pak nám dovolí pohodlí roviny nebo zařídí sestup o pár schůdků níž. A tak pořád dokola. Přičemž hlavním kořením v jeho běhu je náhled, humor, přátelské slovo. To vše najdete v povídkách paní Bařinové.

— JARNÍ RECEPTY —

Zelená je barvou jara, stejně jako se příroda právě halí do zeleného kabátu, měla by se stejná barva objevit i na našich talířích! Není to náhoda, že právě zelené bylinky a zelenina jsou prvními posly jara. Ať už je to medvědí česnek, špenát, hrášek nebo rebarbora. Po zimě naše tělo potřebuje pořádný restart, a právě v těchto surovinách je spousta vitaminů a látek, které nám pomohou zbavit tělo jarní únavy. Zelené ingredience můžete využít k těstovinám, v polévkách, jako přílohu nebo zapečené do slaných koláčů. Nechejte se inspirovat pár recepty (zdroj internet).

Špenátová polévka s nivou a slunečnicovými semínky

500g čerstvého špenátu, 1 malá cibule, 2 stroužky česneku, 1 větší brambora, 1 lžice másla, 50ml zeleninového vývaru, 50ml mléka, 200g nivy, slunečnicová semínka

Špenát opláchneme, necháme okapat a pár lístků schováme na ozdobu. V hrnci rozpustíme máslo, osmažíme cibulku a česnek, přidáme brambory nakrájené na kostičky, krátce opečeme a zalejeme vývarem. Vaříme cca 10 minut. Potom přilejeme mléko, natrhaný špenát a opět povaríme. Po stáhnutí z plotny rozmixujeme a dosolíme dle chuti. Na suché rozpálené pánvičce opečeme krátce sezamová semínka. Nivu nakrájíme na menší kousky. Polévku nalejeme do talířů, posypeme nivou, oříšky a dozdobíme lístkem špenátu.

Drobenkový koláč s rebarborovým tvarohem

Na těsto: 400g polohrubá mouka, 200g hladká mouka, prášek do pečiva, skořicový cukr, 200g moučkového cukru, 250g másla, cca 2 lžice mléka

Na rebarborový tvaroh: 2 vaničky tvarohu, 3 vajíčka, 180g moučkového cukru, 500g rebarbory (očistěná a pokrájená na malé kousky)

V míse smícháme mouky, cukry a prášek do pečiva. Přidáme pokrájené změkklý tuk a vypracujeme drobenku. Pokud se nám těsto nedrolí, ale spíše sype, přidáme trochu mléka. Drobenku můžeme ochutit i citronovou kůrou.

Rebarborový tvaroh: žloutky vyšleháme s cukrem a tvarohem, přidáme tuhý sníh z bílků a pak zlehka vmícháme i pokrájenou rebarboru. Tvaroh můžeme dochutit skořicí nebo citronovou kůrou.

Větší polovinu drobenky rovnoměrně nasypeme na dno pekáče s pečicím papírem. Na tu nalijeme rebarborový tvaroh a ten posypeme zbylou drobenkou. Dáme péct do předehřáté trouby na 180 stupňů. Pečeme dorůžova.

Kuřátko s jarní zeleninou

zelenina – karotka, cuketa, hrášek ..., kuře, zakysaná smetana, olivový olej, máslo, strouhanka, petrželka, pažitka, sůl, pepř

V misce smícháme strouhanku se zakysanou smetanou, přidáme 2 lžice petrželky a 2 lžice pažitky. Směs osolíme, opepříme a vtěsnáme do dutiny mezi masem a kůží prsou kuřete. Po té na pekáči potřeme olejem, osolíme a opepříme. Kolem poklademe nakrájenou zeleninu a poklademe máslem, pečeme v troubě předehřáté na 200 °C. Pokud kuře před pečením potřete trochou smetany, upeče se dozlatova. Podáváme s novými bramborami.

Bezová limonáda

4 velké hrsti bezových květů, velký svazek meduňky, ½ litru čerstvě vymačkané citronové šťávy, 5 na plátky nakrájených citronů (dobře omytých nejlépe bio), 20 ks hřebíčku, 2 tyčinky skořice, 2 kávové lžičky kyseliny citronové, 2l vody, 2 kg třtinového cukru

Svaříme třtinový cukr s vodou v poměru 1 : 1. Do vlažné tekutiny pak vložíme bezové květy, lístky meduňky, koření a lehce promícháme. Vlijeme citronovou šťávu, přisypeme kyselinu citronovou a plátky citronu. Přikryjeme utěrkou a necháme macerovat 4–5 dnů v chladnějším prostředí, pokud to jde, tak ne v lednici. Jednou denně promícháme. Nakonec scedíme přes sítko a směs můžeme ještě vymačkat. Nalijeme do uzavíratelné lahve a skladujeme v lednici. Sirup naředíme vodou podle chuti, přidáme led, plátky citronu a ozdobíme bylinkami.

POKRAČOVÁNÍ Z KNIHY ROBERTA SEDLÁKA

Pověsti, pohádky, příběhy z vesnic Vavřince, Veselice, Suchdola a okolí

(převyprávěné paní Bařinovou z Vídně)

Pověsti o veselickém hastrmanovi

Na katastru obce Veselice byly od pradávna tři rybníky. V tom třetím se zdržovali hastrmani, a když v 15. století zanikl, odstěhovali se do rybníka druhého. Poslední hastrman přespál na katastru veselickém 125 vánočních svátků, přečkal dvě generace občanů, s nimiž prožíval dobré i zlé.

V časech, kdy ještě nebyly šicí stroje a všechno se zhotovovalo pouze ručně, byla v dědině švadlena, tetička Brnělka. Šila převážně pro ženy. Kacabajky, sukně, fěrtochy, jupky, kordule, špenzly. Pro muže pak zástěry a kalhoty plátenice. Její muž byl trochu nepovedený, rád se napil, a tak peníze na živobytí byla nucena vydělávat Brnělka. Hotovou práci obyčejně roznášela v sobotu k večeru.

V sobotu po svatě Žofii nesla práci do Suchdolu, kde si trošku poklebetila, a pak se domů vracela málem potmě, cestičkou kolem Žlíbků. Za obrázkem, který byl tehdy upevněn na staré plané hrušni, uviděla tetička velkého poraněného zajíce, jak před ní po stezce kulhá. Pospíchala, aby ho dohonila, že ho chytne, ale jak se přiblížila, poskočil, pak se zase zastavil a pořád dokola. Po každé ji uklouznul a cestičkou poskakoval až k dědině. Švadlenka byla zvědavá, kam vůbec hopká. Ušák byl u spodního rybníku, když zapanáčkoval a zavolal: „Na slovíčko tetičko jehličko, poslyšte maličko, jak rád mám vodičko!“ Z vysoké hráze udělal kotrmelec nazad a spadl do vody, která se rozestoupila, až bylo vidět dno. Tetička vykřikla: „Pane ukřižované, tu bel hastrman!“

Zelený mužíček se dokázal náhle zjevit také na veselce.

Kdysi při jedné hodové zábavě v hospodě u Brízy ve Veselici vyhrával petrovický „verkrista na vergl“. Za každý odehraný kousek dostal krejcar. Platili mu jak chlapci, tak děvčata. Tancovali převážně bosí, dřeváky nechali vyzuté třeba pod külničkou. Jen některé děvče z gruntu tancovalo v punčochách kůží podšitých.

Když byla zábava v plném proudu a převážná část mužských měla něco vypito, přišel do šenkovny mládenec ve slováckém kroji. Neznámý si poručil malé pivo, přistoupil k muzikantovi a otázel se, zda by mu zahrál, že mu dá za kousek dva krejcare. Muzikant odvětil: „Cu be ne!“ A začal vyhrávat. Výskání i křik trochu ustaly, všichni hleděli na vyšňořeného chasníka. Zvláště děvčata měla hlavy u sebe, šuškala si a ani tancovat nešla. Pán si ještě nechal zahrát několik kusů, popocházel po taneční místnosti. Začal se chovat povýšeně, stále si nakrucoval vousy, vlasy, ruce měl pořád zdvižené. Z mnoha prstenů, které zdobily jeho ruce diamanty, granáty a rubíny vysílaly paprsky, které se blýskaly jako svatojánské mušky. Chování neznámého se chasníkům nelíbilo, ba protivilo. Kovář Vincenc, jinak zvaný vincétla vše pozoroval, po chvíli vstal a zvolal: „Děvčiska tancujte, nedáváte chlapcum kušem a pu takuvym nafókanco nečoče!“ Pán se otočil ke kováři a mírně zahrozil. Odešel k muzikantovi, položil na jeho nástroj pěták a poručil si polonézu. Kovář vstal, přistoupil před hudebníka, udeřil do stolu a volal: „Halt, ani muk! Bode se hrát nám!“ Obrátil se k panáčkovi a řekl: „Te nafuněná nádheru, te lenucho z puvulání, te nám tade bodeš kazet muzeko, milion lundr žundr!“ Popadl naškrobeného

šviháka a vyhodil ho před hospodu. Panáček utíkal k dědině se slovy: „Kovář, ranař. Ty podkoňáku, my se ještě uvidíme!“

Za tři týdny kovář koval kola k vozu. Napínal na ně horké železné obruče. Kola chodil chladit do spodního rybníku. Než kovář přišel s posledním kolem, hastrman na místo, kudy vcházel do rybníka, nanosil kluzký slín. Po něm uklouzl, zavravoral, upadl a z úst mu vypadla vzácná porcelánová fajfka, kterou si koupil o pouti v Mariazell a kterou už nevylovil. Než se s kolem dostal z rybníka, pořádně se vykoupal a hastrman se mu posmíval: „To máš za ten vyhazov, ty podkoňáku!!“ A kovář hned věděl, že jde o odplatu.

Hastrman se objevil též v noci na louce.

Pod dědinou byla studánka zvaná lísková. Patrně podle lískového keře, který rostl v její blízkosti. Nedalekou louku ve Žlíbkách hospodář z nově postavené usedlosti posekl, aby měl dost sena na zimu. Panovalo pořekadlo, a do dnes se uchovalo, že když se poseče tráva pod rybníkem, rádo prší. To se také stalo. Druhého dne se zamračilo a pršelo. Pěkně proschlou trávu, co nasekl, složil do kupek a poněvadž stále pršelo, víc pro svoji sklizeň udělat nemohl. Lilo i třetího dne, a tak se rozhodl, že se zajde podívat, zda kupky nejsou zatuchlé nebo už plesnivé. Ty ale byly srovnány téměř se zemí. Hospodář láteřil na počasí a na toho, kdo kupky rozházel a rozhodl se, že na darebáka večer počká. Vypůjčil si od pastýře karabáč a uvelebil se na troše sena za lískovým keřem, vedle kamením zpevněné studánky. Místo hlídání ale usnul a probudilo ho až troubení ponocného. Byla půlnoc, hospodář si promnul oči, protáhl se a postavil. Bylo mlhavo, měsíc se schovával za mraky a opět objevoval. Jak trochu osvětlil louku, pantáta uviděl postavičku, jak pobíhá od kupky ke kupce a každou rozhrabává.

Zkoušela, která je nejvíce zapařená, aby se do ní mohla uvelebit. Jednu takovou našla, rozhrabala ji, lehla si na zem a zbytkem sena přikryla, že jí vykukovala jen hlava. Byl to hastrman, který hleděl na nebe a volal: „Ty poslíčku ohníčku, Honzíčku měsíčku, zasviť trošičku, ohřej moji dušičku!“ Hospodář chytil karabáč, rychle vykročil, že darebníka ztrestá, ale jednou nohou uvízl ve studánce. Narazil hlavou na kamení a mnoho nescházelo, aby ve studni nezůstal. Hrabal se z vody ven a hastrman u kupky se chechtal a hospodáři vysmíval: „Hospodář sobec, pro sena žvanec utopit se měl na konec!“ Pantáta se nočního povaleče, hastrmana, bál a víckrát už na louku hlídat nešel.

Ale přece se ještě s hastrmanem potkal.

Jednoho dne na podzim, odpoledne, tentýž hospodář vyvážel na pole hnůj. Sposlední fůrou jel až k večeru a na voze se něco polámalo. Když závadu opravil, byla téměř tma. Na zpáteční cestě, jak projížděl kolem spodního rybníka, koně se náhle lekly, trhly povozem a sedící pantáta se svalil do vozu. Poté chytil opratě a upřeně hleděl před koně, čeho se asi lekly? Nic neviděl, slezl z vozu a najednou uslyšel dětský pláč. Šel za hlasem a za topolem u rybníka uviděl vzlykající děcko. Pantáta ho chtěl ukonejšit, ale jak k němu vztáhl ruku, dítě se hbitě otočilo a přemetem žbluňklo do vody. Výstrčilo hlavu, zachechtalo se a na hospodáře vyplázlo dlouhatánský jazyk. Hospodář si sám sebe jako sedláka považoval a takové posměšky nesl těžce. Copak so nějaké pachulajda, habe si ze mně dělal šajbo takuvé vudní krtek, pomyslel si.

Na těžce usedlosti měli starého čeledína, jemuž říkali „bugarista“, neboť pobýval dlouhá léta v Rumunsku, v Bukurešti. Pracovat už nemohl, a tak pásával dobytek, který chodil napájet ke spodnímu rybníku. Obyčejné krávy k vodě téměř utíkaly, ale jednoho dne zůstaly na hrázi stát a dál jít nechtěly. Stařeček přišel ke kravám, nikde nic neviděl a povidal: „Vý mrche

fajnuvy, još vám vuda nevuní, cu beste chtěle, habech vám skučil pro pivo nebu alaško? Krávy stále stály na místě a ušima střihaly. Bugarista pokračoval: „Tak nestůjte, nic hynýhu nevešpekulírujete, mate te palice hovězí!“ Jak se tak kolem krav točil, oči mu spočinuly na rybníku. Ve vodě u hráze uviděl mužské nohy. Obrátil se a šoural humny za panimámou, aby jí oznámil: „V rebníku je nehdo hotupené, hunem pute sem!“ Panimáma odhodila sekýru, se kterou sekala chvojí, běžela s ním a skutečně, ve vodě byly mužské nohy. Ale ne utonulého, hastrmanovy, který plaval doprostřed rybníka směrem k rákosí. Panimáma si doma před pantátou povzdechla: „To je hrůza, cu máme s tím skrčencem za veražení. Puřád nás straší a he dubetek se hu bují. Ten se rozzlobil a povídá: „Já ho tak dustat du roci, tak z něho to smradlavó, stropató kožu stáhno jak z králíka.“ Manželka se zasmála: „Ja ja, tade se vepínáš a dež ho máš putkat, tak cōfeš jak rak.“

Hastrman býval často též přátelský...

Chalupník, panský žnec, bydlící v domku s lichým číslem, měl osm synů. Moc dozoru neměli, protože rodiče na panském pracovali od tmy do tmy. Kluci bývali stále na dědině a zapleteni snad do všech darebáctví, která se ve vesnici udála. Proto se jim občas připisovala i taková každá škoda, se kterou neměli opravdu nic společného.

Vůdcem všech kluků z dědiny byl nejstarší Francek, který uměl nejdál házet kamením a také se dobře trefovat. Zabíjel žáby, čolky, brouky, vedl partu na veverky, jako vojevůdce proti petrovickým nechyběl nikdy.

Na zimu mělo osm kluků jen čtvero oblečení a čtyři beranice. Když chtěl jít některý z nich ven, museli si oblečení navzájem půjčovat. Byli si podobní jak vzhledem, tak nutným oděvem, takže když se něco nekalého semlelo, pravého viníka nebylo možné zjistit.

Jejich matka za práci obdržela několik klub lnu a nechala z něho utkat plátno. Plátno pak zanesla na Bilisko, aby bylo pěkně bílé, několikrát ho musela polít vodou a večer na plátno zapomněla. Vzpomněla si na něho v noci, vzbudila manžela a s lucernou se spolu vydali na Bilisko. Na plátně se válel hastrman a to panimáma rozčílilo: „Proč nám panáčku špiníte prádlo. Já jsem se na ně tak těžce napracovala!“ Hastrman vyskočil a opáčil: „Starostlivá matko, nevěděl jsem, že je vaše. Měl jsem za to, že patří zlému gruntovníkovi. Vy, pracovitý otče, tady máte za škodu, kterou jsem vám způsobil pět zlatých a vašemu Franckovi zakažte, aby do vody házel kamení. Už mě několikrát zranil! Na hastrmana vzpomínejte v dobrém.“

Další příběh s hastrmanem se udál na čtvrt lánickém gruntu.

Ve výměnku bydlel starší mládenec Janek, který ze dřeva vyráběl jednoduché předměty. V létě vysekával necky, lopaty, vidle, hrábě, dřeváky, vějíčky. V zimě pletl opálky, slaměnky. Trpěl zvláštní nemocí, byl moc náladový a divný. Když dostal chuť pít, pak několik týdnů nic nedělal, seděl v hospodě a pil. Když byl v tom svém špiritusovém opojení, lehával a spával tam, kde jej kořalka položila. Mokrát ho hastrman budil na cestě, na Bilisku nebo na humně a odváděl domů.

Jan nebyl závistivý a svému příteli za jeho služby nosil k rybníku řepu, mrkev, petržel, hlávky zelí, hrachové lusky a ovoce všeho druhu. Ale jejich přátelství skončilo. Oba se cítili poškozeni a začali se dohadovat. Jan vyčítal hastrmanovi, že ho jednou nechal ležet v potoku pod hrází, při největším lijáku. Vyčítal mu, že kdyby mu nenosil cosi k jídlu, že by hladý posel a jednou by po vodě plaval jako seschlá žába. Hastrman oponoval, že kdyby zase nebylo jeho pomoci, dávno by si na Jankovi smlsnul čert. Nadávali si, vyčítali, až Jan hastrmana popadl,

smotal ho do kozlíku a nasázel mu na zadek několik ran takovou silou, že mu přerazil stehenní kost. Hastrman se svíjel jako žížala a do slova po rukou se z místa odplazil a mezi lidskými mučiteli se neobjevil dva roky.

Pak si ale řekl, že Jana potrestá. Netrvalo dlouho a Janek měl opět popito. Zůstal ležet před výměnkem na humně. Hastrman nasbíral z několika mravenišť plnou putnu žlutých mravenců, jejichž kyselina dokáže způsobit přímo muka. Roztloukl kousek cukrkandlu na prášek, tím spícího posypal a poté mravenci. Jan se mravenčími hryzanci probudil, nařikal, ba od bolesti plakal. V noci těžce onemocněl a rána se nedožil. Pozůstali a ohledávač mrtvých měli hodně práce, než z Janka takovou spoustu mravenců odstranili.

Pověsti, pohádky a příběhy z naší obce si již brzy (v červnu) budete moci pořídit v knižní podobě. Převyprávěné paní Jitkou Bařinovou a s ilustracemi Terezky Machové budou vydány do drobné publikace. Zrovna v měsíci červnu uplyne 115 roků od narození pana Sedláka, a tak vydáním této knihy uctíme jeho památku.

ZPRÁVY ZE ZŠ SLOUP

Nová posilovna – poděkování Sloupu

Nedávno se ukázalo, že bude co nejdříve nutné přesunout obecní knihovnu. Jediné vyhovující místo byl prostor ve škole, ve kterém se původně nacházela dosluhující školní posilovna. Vybudování obecní knihovny místo staré posilovny bylo schváleno s tím, že zřizovatel po dohodě se školou vybuduje novou posilovnu na jiném místě.

Nyní můžeme ohlásit – je hotovo! Nová školní posilovna je v provozu a nedávno úspěšně absolvovala revizní prohlídku.

Dovolte mi, abych Sloupu jménem žáků i veřejnosti poděkoval za dobrou práci a splněný slib. Četl jsem, že nás v nejbližším období čekají jedny volby za druhými. To znamená, že o nejrůznější sliby nebude nouze. Velmi si vážím toho, že ve Sloupu se pracuje také na jejich plnění.

Mgr. Pavel Dočekal, ředitel školy

Provoz nové školní posilovny pro veřejnost

Pondělí až pátek, vždy 16:00 – 20:00 hodin. Vstupné je 50 Kč na hodinu. Vstup si domluvíte s paní Jitkou Svánovskou. Důležité upozornění: uživatelé jsou povinni užívat posilovnu vždy nejméně ve dvojici a dodržovat provozní řád.

Zápis: Termín zápisu ke školní docházce byl v úterý 3. dubna 2018 v 15:00 hodin.

Týká se dětí, které nejpozději 31. srpna 2018 dovrší věk 6 let. Další informace k zápisu najdete na www.zssloup.net.

Změny v pedagogickém sboru školy

Pracovní smlouvy skončily Mgr. Janě Mikuláškové a Mgr. Petru Sehnalovi. Náš pedagogický sbor posílili Mgr. Iva Paděrová (1. stupeň) a Mgr. Hana Veselá (matematika, informatika). Novým kolegům přejeme mnoho pracovních úspěchů.

Jarní práce kolem školy

Tuhé únorové mrazy jsou pryč a jaro je konečně v dohledu. Každý dobrý hospodář využije tuto roční dobu k tomu, aby napravil škody po zimě. Dost práce je také kolem školy

– vyhrabat trávníky, prořezat okrasné záhonky, zamést a uklidit. Jako každoročně budou s těmito pracemi pomáhat žáci školy. Vztah k životnímu prostředí a péče o majetek je totiž důležitá součást základního vzdělání. Z toho důvodu jsme práce žáků v okolí školy zařadili do školního vzdělávacího programu naší školy, takže jsou – s přihlédnutím k aktuálnímu zdravotnímu stavu – pro děti povinné.

Jarní projektová výuka

Celoškolní projektová výuka zaměřená na krásy Moravského krasu čeká žáky ke konci dubna. Děti z páté až deváté třídy se rozdělí do smíšených skupin, budou samostatně shromažďovat a třídit potřebné informace a výsledky svojí práce prezentovat ostatním skupinám. Tuto formu výuky jsme v minulosti ověřovali již několikrát a pokaždé měla velký úspěch. O podrobnostech budeme veřejnost informovat.

Ředitelská volna

Ve druhém pololetí žáky čekaly dva dny ředitelského volna. V pátek 23. března bylo tradiční volno na Květný pátek. V pondělí 30. dubna se nám naskytla příležitost navštívit úspěšnou brněnskou školu ZŠ Sirotkova. Návštěvy se zúčastní celý pedagogický kolektiv naší školy, takže v tento den budou mít žáci volno. O týden později na oplátku přivítáme učitele ZŠ Sirotkova ve Sloupě. Děkujeme za pochopení.

Olympiáda ve Sloupě

Světové sportovní zápění si naši žáci užili také formou celoškolní projektové výuky. Celá akce vyvrcholila celoškolním pátečním sledováním hokeje, při kterém děti fandily tak, až se škola otřásala v základech. Škoda jen, že to tentokrát hokejistům nevyšlo. *(Fotografie na zadní straně obálky tohoto zpravodaje)*

Nabídka zaměstnání

ZŠ Sloup přijme vyučující/vyučujícího s kvalifikací 1. stupeň ZŠ. Nástup 27. srpna 2018, pracovní zkušenosti a znalost anglického jazyka v rozsahu učiva 1. stupně jsou výhodou. Strukturovaný životopis a žádost o přijetí do pracovního poměru zašlete nejpozději do 27. dubna 2018 na adresu zs.sloup@centrum.cz.

Výsledek zápisu

Máme za sebou zápis k povinné školní docházce. Do dvou prvních tříd by mělo nastoupit celkem 40 dětí, 3 žáci budou mít odklad. Třídními učitelkami 1. A a 1. B budou Mgr. Marie Koutná a Mgr. Monika Gregorová.

Schůzka s rodiči budoucích prvňáků

Ve čtvrtek 3. května se v 15:00 hodin ve školní jídelně koná informační schůzka pro rodiče budoucích prvňáků. Prosíme rodiče, aby tentokrát přišli bez dětí, bude-li to možné.

Prázdninové práce

Již brzy se začne pracovat na vylepšování školního prostředí. Také v průběhu letošních prázdnin se bude škola hemžit řemeslníky. Plánujeme malování, výměnu nábytku ve třídách a rekonstrukci podlahy v bazénové hale. Probíhají také intenzivní jednání o velké akci, kterou by měla být kompletní rekonstrukce učebny fyziky – chemie.

Klapání v Suchdole

13

14

Klapání ve Vavřinci

Úklid okolí obce MŠ Vavřinec

Velikonoční dílna ve Vavřinci

15

Třídíme odpady v MŠ Vavřinec

16

Velikonoční jarmark
ve Veselici

19

Den země s MŠ Vavřinec

17

Den země s TS Vavřinec

20

18

21

Den země s OV Veselice

INFORMACE Z DĚNÍ V TJ VAVŘINEC

Vážení občané, sportovní přátelé!

Ten pravý sezónní provoz ve sportovním areálu začal zhruba v polovině měsíce března, kdy správce zprovoznil napouštění vody z vrtu do retenční nádrže. Letos se zima držela o něco déle než vloni, a tak se hráči dostali na travnaté hřiště až začátkem měsíce dubna. Prvním tréninkům předcházela jarní série servisních zásahů.

Letos jsme poprvé měli možnost využít naší nové vyčesávací brány k jarnímu vyhrabání trávníku. Bránu jsme si pořídili z vlastních finančních rezerv klubu už v minulém roce, ale při prvních testovacích pokusech jsme zjistili, že traktorek je pro její vlečení příliš výkonnostně slabý. Když jsme nastavili potřebnou hloubku záběru, traktorek se zastavoval.

Tak jako loni, jsme i letos podali žádost na finanční dotaci na nákup nového traktorku. Loni naše žádost byla zamítnuta a letos na výsledky výběrového řízení ještě čekáme. Do té doby jsme požádali Pavla Nečase, zdali by nám s vyčesáním pomohl on. Souhlasil, a tak jsme mohli plně otestovat a použít vyčesávací bránu v plné zátěži s patřičnou hloubkou záběru.

Jen pro upřesnění. Provozdušňovací brána slouží pro odstranění zbytků suché a staré trávy. Oproti vertikutaci nemá zasahovat do zeminy. Výsledek naplnil naše vysoká očekávání a hřiště jsme zbavili sněžné plísně. Nemusíme tak hřiště vyhrabovat ručně hrabičkami. Trvalo nám to dlouho, dalo to moc práce a stejně jsme to neměli tak důkladně. Vyčesané zbytky trávy posbíral správce sekačkou. Další den jsme hřiště nahnojili a zavlažili plnou dávkou (60 m3).

Se zbytky staré trávy máme na naší hrací ploše dlouhodobé starosti, a tak by mohla vyčesávací brána naše problémy vyřešit. V průběhu sezóny ji totiž můžeme používat opakovaně. Vertikutaci zřejmě provedeme v pozdějším období, kdy to bude pro trávník příhodnější (květen). Vertikutační nože totiž naříznu kořenové odnože a díky tomu tráva zhoustne. Na začátku dubna je však příliš brzy.

V letošním roce ještě plánujeme ve spolupráci s SDH Vavříneck ošetření proti plevelům. Ošetření proti plevelům a další potřebné služby nám zajišťuje PFM – Greenvia. Žádné další výraznější servisní zásahy v letošním roce neplánujeme.

Tradiční jarní brigáda vyšla v letošním roce na sobotu až těsně před domácí mistrovský zápas. Brigádě předcházelo i napuštění vody do vodovodních rozvodů v kabinách a sportovním areálu. Postaral se o to Radim Příkryl a Míra Kočí.

Na brigádě hráči pověsili na zápasové branky nové sítě. Ty staré už na zápasových brankách dosloužily a budou pokračovat na brankách tréninkových. V blízké době nás bude čekat i výměna sítí za brankami, které už také dosluhují. Vyzkoušeli jsme též nové kovové nájezdy, které používá správce hřiště při vysypávání posekané trávy do kontejneru. Původní dřevěné už úplně shnily.

Nové branky pro pravidelné páteční minizápasy starých pánů vyrobil, opatřil nátěrem, sítí a dodal René Šindelka. Jsou větší než ty předchozí, a tak bude v jindy defenzivních zápasech padat více gólů. Nové branky máme i na antukovém hřišti, kde budou sloužit jak pro trénink v zimním období, tak pro volnočasové aktivity ostatních sportovců.

Na brigádě jsme dále roznosili a namontovali lavečky na výletišti v Parku a očistili je. Jarní úklid zasáhl i sprchy, kabiny domácích, hostů, rozhodčích i rozhlasové studio. Důkladně

jsme vyčistili sifony na mužských toaletách a vyzkoušeli jsme zrenovované rozmetadlo hnojiva, promazali jsme zámky dveří.

Do prací se zapojili i malí pomocníci. Podíleli se na úklidu popadaných větví i zametání dlažby a tanečního parketu. Po drobné pomoci se věnovali věcem mnohem důležitějším a zábavnějším. Brigáda se těšila pěkné účasti. Za zvuků hudebního doprovodu z rozhlasu to zase v Parku hořelo tím pravým pracovním zápalem. Slunečné sobotní dopoledne posloužilo i k přátelskému setkání místních maminek. Letos se ještě při žádné příležitosti v takovém počtu nesešly.

No a můžeme přejít ke sportovní činnosti a začneme u přípravky. Ta se přesunula z haly na hřiště do Vavřince, kde trénuje pravidelně každou středu. Zájem mládeže je neutuchající a počet holek a kluků se na trénincích blíží dvacítky. Na středu 25. dubna mají přípravkáři dohodnuto přátelské utkání v Olomučanech, kde změní síly starší i mladší příprava.

Muži taktéž přešli na vavříneckou travu a mají za sebou už první zápasy. B tým vyhrál ve Svitávce 2:1, doma remizoval s Vilémovicemi B 1:1 a zvítězil ve Vískách proti tamnímu B týmu 3:1. A tým má první jarní zápas v Benešově odložen na 8. května. Na domácím hřišti pak Áčko porazilo silné Visky A 2:0 a následně vyhrálo v Kninících 5:2. Díky tomu se odpoutalo z předposledního místa a bezprostředního boje o záchranu. Bohužel byli opět v Kninících dva naši hráči vyloučení. Tentokrát Ondřej Zmeko a Radim Kočí. Disciplína je velký problém našich fotbalistů.

Jak jsem už krátce nastínil, na travnatém hřišti ve Vavřinci je živo. V úterý trénují muži, ve středu příprava, ve čtvrtek opět muži a v pátek si chodí zahrát fotbálek staří páni. V tyto dny je při trénincích hřiště přístupno veřejnosti. Týmy nikdy nevyužívají celou hrací plochu, proto pokud máte zájem si se svou ratolestí kopnout do míče, máte ideální možnost. Míčů je v kabinách k zapůjčení dostatek. O víkendu se potom můžete přijít podívat na mistrovská utkání našich fotbalistů. A nemusíte být přímo fotbalovými fanoušky.

Sportu zdar, a tomu vavříneckému obzvlášť!

Radek Štolpa, člen Výboru TJ Vavřinec

Program fotbalových týmů:

Rozpis zápasů - TJ Vavřinec "A" - jaro 2018				
Kolo	Soupeř	Kde	Datum	Začátek
19	Vranová	doma	Ne 29.4.	14:00
20	Ostrov	venku	So 5.5.	16:30
15	Benešov	venku	Út 8.5.	16:30
21	Ráječko C	doma	So 12.5.	14:00
22	Lažany	venku	Ne 20.5.	16:30
23	Kořenec	doma	Ne 27.5.	16:30
24	Drnovice	venku	So 2.6.	15:30
25	Kotvrdovice	doma	Ne 10.6.	16:30
26	Kunštát B	venku	So 16.6.	16:30

Rozpis zápasů - TJ Vavřinec "B" - jaro 2018				
Kolo	Soupeř	Kde	Datum	Začátek
17	Voděradý	doma	Ne 29.4.	17:00
18	Skalice B	venku	Ne 6.5.	14:00
19	Doubravice B	doma	So 12.5.	17:00
20	Letovice B	venku	So 19.5.	16:30
21	Lipůvka B	– odstoupila ze soutěže		
22	Lažánky	venku	Ne 3.6.	16:30

Z ČINNOSTI TS VAVŘINEC

Karneval na ledě

Už je to několik let, co byl v naší obci naposled karneval na sněhu. Pokud se nemýlím, tak je to nějakých 8 let. Poslední karneval byl U vleku, kde byl součástí úvodu Zdubiňák, který přijížděl na pravých dřevěných lyžích a stylově oblečen přivítat všechny masky a návštěvníky karnevalu. V té době byl ještě v provozu vlek, a tak nebyl žádný problém takový karneval pořádat na sněhu. Nedovedu si představit, jak s dnešní lyžařskou výbavou šlapeme do kopce, abychom si sjeli jednu či více jízd.

Čas plynul, v zimním období bylo spíše teplo, nebylo dostatek sněhu a ani dostatečně silný led na rybnících, který by vydržel nějaký ten týden.

A tak většina z nás chodila s hezkou myšlenkou, že by se něco mělo udělat, jak začne mrznout. Jeden krásný podvečer si dali schůzku zástupci SDH, TJ, TS a dohodli se, že společnými silami udělají karneval na ledě. Čekali jsme deset týdnů, předpověď nám začala hlásit mrazíky „pouze na 14 dní“, někdy okolo 19. února nám začalo mrznout, až praštělo a to doslova, led pod nápořem velkých mrazů praskal a dostat ho do dobré kondice se zdálo být nespelněným snem. Po posledních výkyvech počasí a občasného zasněžení se na hladině vytvořila ledová krusta, kterou bylo nutno několikrát přestříknout vodou, aby se vytvořil pěkný led. Na přípravu jsme měli pouze týden. Začalo to brigádou na odstranění kamenů a klacků naházených na led „některýma nenechávýma ručičkama“ (i já musím zavzpomínat na mladé léta, jak jsme zkoušeli sílu ledu kamením a jak nás dospělí odháněli).

Od pátku 23.2. pak přišli na řadu hasiči, kteří dělali několik nástřiků. Mrzlo tak, že voda pomalu zamrzala v hadicích. Když bylo vidět, že se led už dostává do dobrého stavu, mohly se rozjet ostatní přípravy.

TJ připravovala zařízení pro soutěže, nainstalovala osvětlení. Počítalo se totiž i s večerní aktivitou na ledě. Dále se postarala o svaření vína a uvaření čaje, aby se měli návštěvníci čím zahřát. SDH vytáhli osvědčenou udirnu, v které pak udili cigáry a prodej zajistili v klubovně, kde pro prodávající byla příjemná teplota. TS se postaraly o soutěže, nachystaly ozvučení a postavily stánek zapůjčený OÚ, ve kterém vydávaly párky v rohlíku pro děti.

A když v letošním roce byla ta olympiáda, rozhodli se pořadatelé v sobotu 3.3. udělat karneval právě v duchu olympiády. Na ledě vyrostly Olympijské kruhy, byla vyvěšena Olympijská vlajka a vedle ní posazen maskot. Představitelé TJ s dětmi nám přišli s olympijskou pochodní zapálit oheň a za přivítání hlasatelky mohla být „olympiáda“ zahájena. Děti soutěžily na ledě a dospělí mohli trávit chvíle povzbuzováním, popřípadě se občerstvovat bohatou nabídkou jídla i pití. Asi největším lákadlem byla soutěž v curlingu, u kterého trávily nejen děti, ale i dospělí nejvíce času. Soutěžilo se i na jiných stanovištích, kde byl například hod míčkem do tlamy šaška, převoz míčků na lžicích, střílení puku na bránu, kde chytal opravdový brankář, slalom a jiné soutěže. Vše nám komentovala hlasatelka na bruslích a k tomu nám hrála hezká hudba, takže kdo měl zájem, tak si mohl i zatančit nebo skočit nějaký ten „Salchow“ na ledě. Děti nakonec dostaly medaile, diplomy a balíček s nějakými dobrotami.

Celý den byl vystřižený jako z pohádky, protože po velkých mrazech se na nás usmálo sluníčko a teplota přes den byla příjemná. Těm co byla zima, se mohli zahřát u rozdělaného

ohně. Po soutěžích ještě nastoupili dospělí a osvětlený led využili k hraní hokeje. K večeru začalo opět přituhovat a návštěvníci začali pomalu odcházet, to byl signál „Olympiádu“ oficiálně v 19.30 hod ukončit, kde vše bylo odtroubeno a slavnostním postřikem ledu ukončeno. Pak už jen pořadatele čekal úklid zařízení a do pozdních nočních hodin se protáhla i závěrečná tiskovka.

Na závěr patří poděkování všem pořadatelům, kteří si dali práci s přípravou a organizováním celého odpoledne, všem spolkům SDH Vavřinec, TJ Vavřinec a TS Vavřinec i obecnímu úřadu za zapůjčení aparatury a stánku.

...a kdo by měl být pod touhle akcí podepsán, no přece všichni, na které bylo myšleno v tomto článku, a to jste vy všichni.

Děkujeme všem za účast a budeme se těšit někdy příště a možná přijede i ten **Zdubiňák**.

Velikonoční dílna

už podle názvu je zřejmé, že na této dílně děti vyráběly dekorace a ozdoby s velikonočními motivy. Opět přibyl nějaký ten nový nápad, vyráběli se např. zajíčky z punčochy a pedigu, ovečky, velikonoční přáníčka a kluci opět pletli pomlázky s vrbového proutí, které bylo značně poškozeno po loňském krupobití, a tak některé pomlázky se museli znovu přepletat, ale nakonec se vydařily a snad dobře posloužily na velikonoční pondělí.

Děkuji všem za pomoc

ÚKLID OKOLÍ OBCE

Jsem rád za to, že se u nás ještě najdou lidi a jdou na jaře uklidit kolem obce, je to slušnost. Dříve, než se tento „významný“ den dostal do našich kalendářů pod názvem Den země a jak pan Alois Nečas vzpomíná, Svazarm si to dal jako jeden z bodů činnosti. Někdy na počátku 80. let, jezdil pan Václav Musil se svým dělaným kloubovým traktůrkem kolem obce a doprovázela ho parta brigádníků, kteří sbírali odpad přímo na vlečku. Rajon byl větší než dnes, protože louky a pole patřily družstvu, dnes je většina těchto pozemků soukromých a tak je toho méně, ale na druhou stranu přibývá plastového odpadu, od kterého je potřeba přírodu uklidit. My se v tom snažíme pokračovat, máme úklid kolem obce stále v programu.

Jako každý rok se rozdělíme na několik skupin a obcházíme své trasy, kterými jsou: Hrubý kopec Pátkova cesta, Silnice od Sloupu na Petrovice přes Kněží horu k Podolí, silnici od Drtiče do Veselice a část Zdubiny. Rychle počítám kilometry vysbíraných tras a vychází mi cca 12 km celkové délky. Počítám i další pomocníky MŠ, která v letošním roce rozdělila sběr do dvou dnů, druhý den s pomocí rodičů celkem zvládli úctyhodných 6 km. Jsou to pouze odhady! V letošním roce nám počasí přálo, naopak tomu bylo v loňském roce, kdy jsme měli naplánovaný sběr, a do rána nám vše přikryla sněhová nadílka a my jsme museli posouvat termín úklidu. Na závěr se scházíme v areálu „u vleku“, kde už někteří stihli uklidit chatu a upravit okolí po zimě a přichystali oheň, abychom mohli posedět a opéct párky. Bylo teplé slunečné počasí, a tak se příjemně vykládalo a pozorovalo okolí, na dálku se každý snaží

zaostřit zrak a rozpoznat přicházející od Vavřince, je hezké, když nás někdo přijde navštívit. Jak tomu tak bývá, přichází i paní Pokorná se psem, která jde za povinnostmi zkontrolovat vodárnu, na chvíli se zastavuje a povykládá, řekne něco o historii. Začalo se stmívat, a tak se začínáme odebírat k domovu, i když se nám moc nechtělo. U vleku je prostě krásně!

TS Vavřinec děkují panu ing. Jaroslavu Slávikovi za sponzorský dar na činnost.

Kočí Miroslav, předseda TS Vavřinec

VAVŘINECKÉ SOUSEDSKÉ POSEZENÍ

A léta běží, vážení. Uplynuly čtyři měsíce a 35 seniorů z Vavřince se usadilo ve společenské místnosti, aby se pobavili a zavzpomínali na doby minulé. Na pozvání sociální komise přišli rádi, protože člověk „dříve narozený“ si váží každé pozornosti, každého dobrého slova. Obojiho se nám plnou měrou dostalo od starosty obce i členek komise. Hudba pana Hasoně i promítání video záznamů vhodně doplnilo pěkný večer. Nechybělo bohaté občerstvení servírované s milým úsměvem. Ze srdce děkujeme všem, kdož se na zdařilém posezení podíleli.

za seniory Anna Pokorná

NOVÉ DVORY – DŘÍVE TĚCHOV, ČI SUCHDOL?

Předpokládám, že většina z nás dospělých ví o tom, že k městu Blansku byly postupem doby přičleněny bývalé, dříve samostatné obce, v jeho nejbližším okolí. S jejich historií čas od času seznámí veřejnost některá z publikací, případně i film, jež mnohdy vzniknou díky amatérským historikům. Obdobně tomu bylo i v posledním období, kdy díky iniciativě pana Josefa Vyláška žijícího na Těchově, byl natočený film o historii Těchova. Podkladem k tomu byla Kronika obce Těchova sestavená právě panem Vyláškem. V tomto filmu pan Vylášek vyslovuje myšlenku, že osada Nové Dvory patřila právě pod obec Těchov. S touto informací jsem se setkal již při zpracovávání prvního územního plánu naší obce kolem roku 1995, a to ze strany jeho autora ing. arch. Pavla Holouše. Ten ale tuto svoji domněnku tehdy nepodložil žádným důkazem, a tak jsem tomu dále nevěnoval větší pozornost. Teprve až myšlenka pana Vyláška mě přinutila pokusit se zjistit, jak to s tou příslušností Nových Dvorů k Těchovu bylo?

V této souvislosti bych rád připomněl, že s podrobnější historií Nových Dvorů se mohou seznámit zájemci v mém příspěvku uveřejněném v prosincovém zpravodaji z roku 2014. Zde se mimo jiné uvádí, že Nové Dvory jsou v jednom z historických zdrojů datovaném na přelomu 16. a 17. století spojované se Suchdolem jako, cituji: „**ves Sukdol s dvořáky na pustém hradisku**“. Za dalších cca 150 roků nám existenci osady, spíše však osamocené stavby, dokládá mapa tzv. I. vojenského mapování z let 1764–1768. V ní je toto sídlo vyobrazené jako stavba čtyřhranného půdorysu, pojmenovaná jako Neuhoof. S velkou určitostí se jednalo o hospodářský dvůr sloužící nejdříve vlastníkům blanenského léna, příslušníkům rodu Gellhornů a od roku 1766 již vlastníkům rájeckého panství, příslušníkům rodu Salmů, jako hospodářské zázemí při obhospodařování zemědělských a lesních pozemků v jeho okolí. Při hledání informací o příslušnosti tohoto sídla jsem využil mimo jiné i matriky vedené

při blanenské farnosti. V nich jsou v zápisech po roce 1770 uváděná již i čísla popisná jednotlivých nemovitostí, kterými byly tehdejší vrchnosti očíslovány na základě císařského nařízení vydaného císařovnou Marií Terezií. Prvním mapovým podkladem, v němž jsou uvedena u jednotlivých nemovitostí právě čísla popisná, je však až tzv. Indikační skica z roku 1826. Jedná se o mapu tzv. Stalibního katastru, od něhož je odvozená současná mapa katastru nemovitostí. Pokud se podíváme na Indikační skicu, na níž je obec Těchov, zjistíme, že zde nenajdeme dům s čp. 11. Kdežto na obdobné mapě, na níž je hospodářský dvůr Neuhoř, ležící na katastru obce Suchdol, tak u něj je uvedeno právě čp. 11. Ve zmíněných matrikách pro obec Těchov je u zápisů při narození dětí, či oddání nebo úmrtí osob v čp. 11 poznámka např. Neuhoř, Dva dvory, či Nové dvory. Pravdou současně je, že čp. 11 se objevuje i v matrikách pro obec Suchdol. Jednalo se ale pravděpodobně o nějaký malý domek, dnes již zaniklý, stojící dříve v sousedství zemědělských usedlostí čp. 10 a čp. 12. Dotyčný úředník vrchnosti totiž čísla přiděloval tak, že u malých obcí, např. během jednoho dne, postupoval dům od domu a proto domy v zástavbě, které k určitému termínu v roce 1771, kdy se číslování provádělo, mají vedle sebe jdoucí čísla popisná. Dlouho mně proto bylo neznámou, proč je dnes čp. 11 v Suchdole označený dům paní Elišky Zatloukalové, který stojí na opačném konci obce.

Během bádání po tom, zda Nové Dvory příslušely k Těchovu anebo Suchdolu, jsem byl v kontaktu i s pracovníky Moravského zemského archivu i Městského soudu v Brně, kteří prohledávali historické materiály, ale bohužel se jim nic konkrétnějšího nalézt nepodařilo. Určitým bodem zlomu při dalším bádání však byla návštěva v Okresním archivu v Blansku. Tam jsem našel doklad o tom, že Nové Dvory doopravdy příslušely dříve k Těchovu. Usuzuji tak z toho, že v tzv. *Matrice příslušníků obce Suchdol*, vedené tehdy obcí od roku 1878, jsou od roku 1927 jednotlivé domy jak v Suchdole, tak na Nových Dvorech vedené v jedné evidenční číselné řadě pro čísla popisná. Na rozdíl od toho, že novodvorský hospodářský dvůr byl původně označený čp. 11, jsou jednotlivé budovy na Nových Dvorech od uvedeného roku očíslovány novými čísly popisnými s tím, že nejnižší čp. 27 má budova bývalé hájenky, dále čp. 29 – budova bývalé myslivny, které následují další čísla popisná, jimiž byly označeny jednotlivé části bývalého hospodářského dvora. Také ten byl totiž „rozparcelován“, čímž vzniklo 10 nových čísel popisných, jak uvádí také Pamětní kniha. Tak postupně přestavbou budov dříve obydlených lidmi a žijících zde v nájmu a pracujícími při obhospodařování zemědělských pozemků, pasoucích dobytek, či pracujícími v lese, vznikly nové obytné budovy.

Tato skutečnost má souvislost s tzv. První pozemkovou reformou provedenou v nově vzniklé republice v letech 1919–1938. Informace o tom najdeme i v Pamětní knize obce Suchdol, kde je v zápise uvedeno, že v případě hospodářského dvora s příslušenstvím na Nových Dvorech, nazvaného jako velkostatek Rájec – Blansko a patřícího Hugo Salm-Reifferscheidtovi, byl tento proces zahájený v dubnu 1925 a následně ukončený v roce 1927. Pamětní kniha mimo jiné také dokládá, že žádost o odkoupení pozemku na Nových Dvorech podalo 35 občanů ze Suchdolu. Dalšími vlastníky pozemků se stali i občané z Veselice a Vavřince. A právě u občanů obývajících některé, takto „nově vzniklé“ obytné budovy na Nových Dvorech, je ve zmíněné *Matrice příslušníků obce Suchdol* poznamenáno, že dříve příslušely k obci Těchov. Tak tomu bylo do roku 1933 i v případě příslušníků rodiny

Václava Suchánka, toho času lesního hajného na Nových Dvorech. V některých případech došlo ke změnám příslušnosti až v roce 1937. To bylo pravděpodobně z toho důvodu, že oficiálně byla přestavba nového domu dokončena až v uvedeném roce.

Myslím si, že tyto poznámky můžeme považovat za doklad toho, že Nové Dvory doopravdy příslušely do roku cca 1928 k Těchovu. Závěrem bych chtěl ještě zmínit, že dnes je na Nových Dvorech evidováno celkem 25 čísel popisných (rodinné domy) a 10 čísel evidenčních (zahradní domky a chaty).

Novotný Miloslav

1378–2018 • 640. VÝROČÍ OBCE VAVŘINEC

Pokračování z minulého zpravodaje

Slavit či neslavit? Rozhodně připomenout! Bylo by nedůstojné opomenout Vavřínecké důležité a pamětihodné události z let 1318 až 2018.

1750 – 1755

Domek ve Vavřinci (později očíslován jako čp. 23) patřil tkalci Jakubu Beránkovi. Ten si jej postavil přibližně kolem r. 1750 ze dřeva staré obecní pazderny. Tehdy musela obec pro nebezpečí požáru přestavět celou obecní pazdernu. Jakub Beránek dostal od vrchnosti povolení postavit si domek a za to byl povinen 52 dní v roce pěší robotou a poplatkem 7 krejcarů místo přediva – odvádění poplatku za upředené lněné či konopné výrobky. Po snížení roboty robotoval jen 26 dní v roce, avšak poplatek 7 krejcarů mu zůstal. Jiných povinností vavřínecký tkadlec vůči vrchnosti již neměl.

Sčítání domů r. 1754 – ještě bez domovních čísel.

Pololánici: majitel 22–24 jiter půdy, 1 jitra = 0.5755 ha

Pavel Kakáč, Josef Kala, Antoš Kučera, Antoš Tomášek, Jurka Zouhar

Podsedníci: nájemce polí 8–9 jiter

Matouš Ondroušek, Janek Nečas, Martin Šenk, Jan Slouka, Šimek Ševčík, Jurka Prokop, Bartoň Moravec, Josef Beránek, Franc Klíma, Matěj Trávníček, Jan Moravec, Jan Šenk, Matěj Koutnej.

Tkadlec plátna: Matouš Beránek.

Nádeníci: Václav Beránek, Kašpar Kala, Jakub Kakáč,

Dva domy pro pastýře a dvě pazderny. Celkem bylo r. 1754 ve Vavřinci 26 domů.

Téhož roku bylo nové přeměření a soupis poddanské půdy tzv. Tereziánský katastr. Na celém panství se hospodařilo způsobem trojpolním či úhorovým, to znamená že se zpravidla osívaly 2/3 pozemků a 1/3 ležela ladem. V pozdějších letech se ve Vavřinci a okolí hospodařilo čtyřstraným způsobem. Ladem ležela jen jedna čtvrtina půdy a na úhoru pásli obecní pastýři dobytek z celé vesnice a nezáleželo na tom komu jednotlivá úhorová pole patřila.

Majitelé rájeckého panství Karel Ludvík z Roggendorfu a jeho žena hraběnka Karolína z Roggendorfu nechali postavit v letech 1751–1754 ve Sloupu nový kostel zasvěcený Panně Marii. Zbudování nádherného kostela hradila majitelka panství. Na stavbě bylo zaměstnáno mnoho poddaných, ale žádný z nich nesměl pracovat na úkor robotních povinností a za odvedenou práci dostávali všichni mzdu. Po vysvěcení chrámu byla obec

Vavřinec přifařena z Doubravické na novou Sloupskou farnost a v následujícím roce byli zemřelí z Petrovické farnosti pohřbíváni na Sloupském hřbitově. Ve středověku představovaly farnosti základ nejen církevní, ale i státní správy. Naši předkové byli povinni přispívat k výživě faráře i učitele do Sloupu. Desátek byl pevně určen. Obec musela odvádět ročně faráři 18 mandelů o 16 snopech žita, 5 mandelů o 16 snopech ovsu, 9 mírek sádla (míry duté, přibližně 17 litrů) a 36 kuřat. Po zrušení desátků r. 1848 zůstalo obilí stejné množství, nově 114 vajec, 13 mirek a 4 žejdlíky tuku (celkem 26 litrů tuku). K výživě Sloupského učitele přispívala obec: 4 žejdlíky tuku (celkem 26 litrů tuku) a 36 mirkami žita (přibližně 69 litrů a také každý rolník po 2 mirkách (3,8 litru).

Roku **1760** – Rájecký velkostatek započal sázet brambory na svém panství. Jako ke každé novotě, byla k nim ale nedůvěra a poddaní byli k sázení donucováni i tresty. Za válek Slezských, brambory k nám přivezli Prusové - Braniboři a proto se jim tak začalo říkat a říká dodnes.

Rok **1764** a Boží muka. Na Josefsinské mapě Rakouské monarchie je poprvé zobrazena nejstarší Vavřinecká sakrální stavba. Samotná Boží muka byly ale zbudovány mnohem dříve, s největší pravděpodobností místními Českými bratry v šestnáctém století. Jsou to jedna z Božích muk v našem blízkém okolí, která jsou historicky propojena s rájeckým panstvím. Podobnost Božích muk z Rájce, Karolína, Žďáru, Petrovic a Vavřince je nevyvratitelná. Všechny jmenované památky byly stavěny v blízkosti významných cest, směřující na sídlo panství v Rájci a orientovány byly podle světových stran. Pro pány na Rájci měli náboženský i vojevskostrategický význam.

Roku **1770**, až na konci osmnáctého století dochází k částečnému uvolnění vztahů mezi poddanými a držiteli panství. Patentem z tohoto roku je umožněno domkařům a podruhům stavět chalupy na obecních nebo panských pozemcích a také se mohly kupovat grunty do vlastnictví zaplacením 50–60 zlatých. Tím se usedlík stal vlastníkem, ale robotou i jinými povinnostmi byl povinen jako dříve. Z nejedné kroniky se také dozvídáme, že v tomto roce byla velká drahota. 1 měrice žita 5 zlatých, hrách 10 zlatých, oves 3 zlaté (1 měrice, prostorová míra, 61.487 litru). Při honech se platilo za jednoho srnce 2 zlaté, sluka 7 krejcarů, kachna velká 12 krejcarů, malá 9 krejcarů, za holuba 6 krejcarů, zajíce 18 krejcarů, koroptev 12 krejcarů, potápku 9 krejcarů, kůže z jelena 12 krejcarů a 3 zlatých, kůže z malého zvířete 30 krejcarů – 1 zlatý. V roce 1770 za vlády Marie Terezie bylo uzákoněno povinné číslování domů.

Roku **1771** bylo provedeno i ve Vavřinci. Samotné číslování se provádělo s pomocí vojska tak, jak lze obec postupně projít. Začínalo se zpravidla veřejnou budovou. Ty tehdy představovaly, panská sídla nebo fara, rychta popřípadě nejbohatší usedlost. U obcí ležících podél silnice, což byl Vavřinec, číslování začínalo prvním domem po pravé straně, kterou do vesnice přijížděla vrchnost, po opačné straně se pak vracelo. Sled čísel tak poskytoval a do dnes poskytuje velmi dobrou informaci o postupu vývoje obcí.

1782 – Tolerančním patentem císaře Josefa II. a zrušením nevolnictví, se alespoň z části realizují přání poddaných a končí období temna. Patentem z r. 1782 je udělena náboženská svoboda a je zrušena záповeď volného stěhování, volného uzavírání sňatků a volné volby povolání.

1788 – Byl sestaven tzv. Josefský Katastr, podle něhož Vavřinečtí hospodáři měli novou a přesnou evidenci pozemkové držby.

1792 – Tohoto roku na čp. 15 ve Vavřinci byla již hospoda. Majitelem byl nějaký Tomáš Straka, který před svou smrtí sepsal poslední vůli a to ve Vavřineckém nářečí a podle selského rozumu.

Vědomost dávám, urozený pane direktor stranová pořádku Tomáše Strake z jeho místa Vavřinecké hospode, já jo odevzdávám Jakubovi, synovi, na to pořádek činím abe drohém bratrům a sestrám splácel, co Jakub s něma správu dobró má, povinen bude dát: Předně bratrovi Matěju 25 zlatých, sestře Kateřině 25 zlatých, bratrovi Bartošovi 25 zlatých, bratrovi Antošovi 25 zlatých, sestře Rozině 25 zlatých, suma 125 zlatých. Já Jakub na tem přestávám jak otec poručí. Poslední vůle zemřelého hostinského a kováře Tomáše Straky. Ve Vavřinci 10. dubna 1792.

1793 – V Topografii Moravy podle J. F. Schvoje se uvádí že tohoto roku je ve Vavřinci je 38 domů, 40 rodin a nachází se tu 232 duší. Jeden díl této vesnice patřil od začátku 15. století k Rájci a druhý patřil k Petrovicím. Veškerá půda je uváděna jako chudá.

Lidová rčení našich předků a pranostiky lidu

DUBEN Na svatého Jiří den se šíří
Duben chladný, deštivý, úroda nás navštíví.
Ranní déšť, panská láska a dubnové počasí, to vždy nestálé.
Sníh dubnový jako mrva pohnojí.

KVĚTEN Před Servácem není léta, po Serváci s mrazy veta.
Studený máj, v stodole ráj.
Večerní rosy v máji nám hojně sena, vína dají.
Začnou-li žáby kuňkati, netřeba dlouho na déšť čekatí.

ČERVEN Čím dříve před svatým Janem hříby rostou, tím dříve před vánocemi sněží.
Když je červen studený, krčí sedlák rameny.
Jaké na Medarda počasí bývá, šest neděl trvání mívá.
Déšť o svatém Vítu, škodí ječmenu i žitu.

Pokračování příště.

Burget Rostislav st.

VČELÍ PRODUKTY

Aristoteles: Na rozdíl od včel jsou lidé tvorové spíše političtí než společenští.

*V jednom z minulých čísel zpravodaje jsme uveřejnili informace z publikace **Včelí produkty** s podtitulem **Ve výživě člověka a v lékařství**, kterou sestavil MUDr. Bohuslav Handl, bývalý primář na chirurgickém oddělení nemocnice v Boskovicích. Jedním ze včelích produktů je i mateří kašička a jí se budeme věnovat i v tomto čísle.*

V posledních desetiletích se stala mateří kašička středem pozornosti četných pracovníků ve výzkumu i v praxi téměř na celém světě. Použili ji při léčení v různých odvětvích medicíny a vyzkoušeli její různé aplikační formy. Dosavadní zkušenosti potvrzují její celkový roborující i stimulační vliv na lidský organismus. Je známo, že všechny včelí larvy, ať dělníci nebo mateří, jsou v prvních třech dnech živeny mateří kašičkou. Pak tuto stravu dostávají jen larvy, ze kterých se vylihne dospělá samička – včelí matka. Ta je po celý život obsluhována mladuškami, které jí podávají v krátkých intervalech mateří kašičku. Podle dnešních názorů a výzkumů je obrovský projev vitality u matky podmíněn jedině touto výživou v larválním stádiu a pak v dalším období jejího života. Krmení mateří kašičkou je příčinou zvýšeného výkonu v její pohlavní dospělosti spočívající v tom, že v jediném dnu naklade vajíčka, jejichž váha převyšuje váhu jejího těla. Vyjádřeno číselně, 1 500–2 000 vajíček za den. Žije-li včelí dělnice 6 týdnů v době snůšky a 6 měsíců v době zimní, žije matka 4–6 let.

Není divu, že o této látce – mateří kašičce, kolovaly fantastické zprávy, zejména o jejím účinku na člověka. Byla nazývána elixírem života a vlivem neřízené reklamy hledaným všelékem. Seriózními výzkumy se ubralo na záračnosti této látky, neubralo se však na její hodnotě seriózním výzkoušením v praxi. První patentovaný postup výroby preparátu pod názvem Apiserum, má Francouz Paul de Belfere z roku 1952. Svým preparátem se stal známým po celém světě a dožil se brzy četných vyznamenání ve vědeckých kruzích i u vedoucích činitelů četných států.

Z výsledků výzkumu a zkušeností vlastních i mnohých pacientů a včelařů, lze mateří kašičku užívat při následujících onemocněních:

- Mateří kašička je uznávané antisklerotikum zvláště u arteriosklerózy mozkové. U arteriosklerózy s nízkým tlakem zvyšuje nepatrně krevní tlak. Naproti tomu u arteriosklerózy s vysokým tlakem v kombinaci s propolisem nebo pylem dochází ke snížení krevního tlaku.
- Léčí stavy po srdečním infarktu. Zde mateří kašička působí vylepšení psychiky, stejně dobře účinkuje u anginy srdeční.
- Při konzervativní léčbě žaludečního a duodenálního vředu v kombinaci s medem a propolisem. Na lačno ráno kašičku, půl hodiny před jídlem 25–35 kapek propolisové tinktury 3x denně. Ostatní životospráva nutná (spánek, zákaz kouření).
- Kašička působí při léčbě ekzémů.
- Při nespavosti v kombinaci s medem zlepšuje tělesnou kondici a spánek.
- Snižuje toxicitu léků a vylepšuje činnost jater. Můžeme ji podávat při užívání ostatních léků.
- U lupénky v kombinaci s propolisem zvláště u čerstvých stádií má mateří kašička efekt.

Příště se budeme věnovat propolisu.

Pokračování příště

Odkládejte **ZDARMA** vysloužilé elektrospotřebiče na místa zpětného odběru!

- Můžete je odevzdat **prodejci** při koupi nového spotřebiče
- Odevzdejte je na **sběrný dvůr**
- Využijte **mobilních sběrných míst** – informujte se na obecních úřadech
- Další možnosti pro odevzdání naleznete na www.elektrowin.cz

Víte, že díky recyklaci elektroodpadu se do přírody nedostává velké množství nebezpečných látek, zejména freonů?

Víte, že spotřebiče nejčastěji obsahují kovy, plasty a jiné materiály (sklo či beton), které se díky recyklaci dají znovu využít?

www.elektrowin.cz

VÁŠ SPOLEHLIVÝ PARTNER

GB-geodezie, spol. s r.o.

Jedna z největších zeměměřických firem v ČR s nabídkou komplexních geodetických prací

- Práce v katastru nemovitostí
- Geometrické plány
- Pozemkové úpravy
- Technické mapy
- Geodetické práce ve výstavbě
- Speciální práce inženýrské geodézie
- Digitalizace mapových podkladů
- Geografické informační systémy - GIS

BLANSKO, Smetanova 6**Blažek Leoš****tel. 723 830 686*****blazekl@geodezie-brno.cz*****www.geodezie-brno.cz****SEZNAM JUBILANTŮ V OBDOBÍ BŘEZEN – DUBEN 2018**

Níže jsou uvedeni pouze občané, kteří písemně souhlasili se zveřejněním údajů v INFORMAČNÍM ZPRAVODAJI.

Jméno jubilanta	Bydliště	Věk
Petlachová Josefa	Veselice 18	69
Kolmačka Antonín	Vavřinec 77	90
Ševčík František	Vavřinec 151	83

Jubilantům srdečně blahopřejeme.

KALENDÁŘ AKCÍ NA KVĚTEN – ČERVEN 2018

Vycházka do okolí sobota 28. 4. 2018

*Organizuje spolek Veselická kaplička,
trasa vycházky povede z Veselice přes Zdubinu do Vavřince a odtud
přes Suchdol okolo Němcových jeskyní směrem na Nové Dvory, dále
přes Královku směrem na Obůrku, kde se odbočí na Veselici,
zakončení vycházky bude v areálu Hospůdky Na Kasárnách,
sraz účastníků je v 10.00 hod. na veselické návsi*

Pálení čarodějnic na pastvisku ve Vavřinci pondělí 30. 4. 2018*zábavný program pro děti od 18:00 hodin**zapálení vatry ve 20:00 hodin**ohňostroj ve 22:00 hodin**chůze po žhavých uhlicích od 00:00 hodin**občerstvení zajištěno od 18:00 hodin,***Soutěž mladých hasičů sobota 5. 5. 2018***XIX. ročník soutěže žáků o Pohár SDH Vavřinec, začátek v 8.15 hodin***Oslava Svátku matek sobota 12. 5. 2018***Výletišťe ve Vavřinci, pořádají TS Vavřinec ve spolupráci s MŠ Vavřinec, začátek v 16.00 hod.***Bylinková vycházka čtvrtek 17. 5. 2018***Pořádá Knihovna ve Veselici, sraz účastníků v 17.00 hod. u knihovny***Soutěž Okrsku Sloup v požárním sportu sobota 26. 5. 2018***Sportovní areál ve Vavřinci, začátek v 7.30 hod.***Turnaj v nohejbale sobota 9. 6. 2018***Turnaj dvojic v nohejbale, sportovní areál v Suchdole**začátek v 9.00 hod., občerstvení zajištěno***Žehnání hřbitova ve Vavřinci sobota 9. 6. 2018***Areál nového hřbitova ve Vavřinci, začátek ve 14.00 hod.***Svatoantonínská pouť 15.– 17. 6. 2018***pátek - posezení s reprodukcí hudby, spor. areál v Malé Veselici**sobota - 5. ročník běžeckých závodů Lesempolem, start hl. závodu v 11 hod.**- pouťová taneč. zábava se skup. Silver Band Rock, začátek v 21 h.**- Mše svatá, prostranství u kapličky sv. Antonína, začátek v 15 hod.**neděle - pouťové atrakce, občerstvení zajištěno, od 15.00 hod.**Folk-rockové odpoledne s Kotržinou – vystoupí Nufici, Hovaduo,**Kozí čtvrť, Qapla, Šnek, Aleš Petržela**pondělí - tradiční Dozvuky***Závody v chytání ryb na požární nádrži ve Vavřinci sobota 30. 6. 2018***4. ročník závodu pro děti sloučené obce Vavřinec ve věku od 7 do 15 roků,**7:00 – 7:30 hod. prezentace, 8:00 hod. zahájení závodu**12:00 hod. konec chytání ryb a následné vyhlášení výsledků,**občerstvení zajištěno, startovné 100,- Kč***AKTUÁLNÍ INFORMACE Z OBÚ VAVŘINEC**

- Oznamujeme občanům, že do konce měsíce května je povinnost uhradit místní poplatek ze psů na rok 2018. Současně upozorňujeme vlastníky psů na povinnost ohlásit neprodluženě vnik i zánik poplatkové povinnosti.

Obecní úřad

Zdobení perníků
v MŠ Vavřinec

Příprava sportovního areálu na sezonu

Dokončovací práce na hřbitově

Vycházka suchdolských
do Holštejna

Sousedské posezení ve Veselici

Zimní olympiáda v ZŠ Sloup
Na titulní straně: Jarní příroda

Informační zpravodaj č. 2/2018 Obecního úřadu sloučených obcí Vavřinec – Veselice – Suchdol – Nové Dvory • Reg. MK ČR E 21313 • Vychází pravidelně 1x za 2 měsíce • Toto číslo bylo dáno do tisku 25.4.2018 • Adresa redakce: Obú Vavřinec, Vavřinec 92, 679 13 Sloup. t. č. 516435414, e-mail: obec@vavrinec.cz • Za obsahovou a stylistickou stránku textů vydaných ve zpravodaji odpovídá autor • Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit. Uzávěrka příštího čísla je 20. června 2018 • Sazba a tisk GRAN spol. s r. o. Blansko

Autoři fotografií: Archiv Hospůdky Na kasárnách (16) • Archiv Osadní výbor Veselice (21) Archiv TJ Vavřinec (2,8) • Archiv ZŠ Sloup (12) • Kašpárek Martin (13) • Kočí Hana (7,17-20) Kočí Miroslav (3,15) • Novotný Miloslav (4,6, 9,11) • Přikrylová Jana (1,5,14) • Tichý Oldřich (10)